

Projekt

z dnia 20 marca 2015 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W LEWINIE BRZESKIM
z dnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594;poz.645;poz.1318 z 2014r. poz. 379;poz.1072) art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ; poz. 154; poz. 866; poz.1650; z 2014r. poz.619; poz. 1188 z 2012r. poz. 579) Rada Miejska w Lewinie Brzeskim uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 -2017, który stanowi załącznik do niniejszej Uchwały. .

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lewina Brzeskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował:
Kierownik MGOPS

Przedkłada:
Burmistrz Lewina Brzeskiego

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim
z dnia.....2015 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017

I. Wprowadzenie

Rodzina, to pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest jego pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji, kształtowania osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina, stanowi dla swoich członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa oraz daje im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości. Zachowania jakich doświadczy dziecko stanowią podstawę jego funkcjonowania w dorosłym życiu, dlatego tak niezwykle ważnym jest by w niewralgicznym okresie swojego dorastania każdy człowiek miał zapewnione odpowiednie warunki do rozwoju i wzrostu.

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych patologią czy wykluczeniem społecznym. Niemniej jednak oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek sytuacji życiowych i kryzysowych zmuszone zostały do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego pełnienia tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia jego powrotu do tej rodziny.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gminy Lewin Brzeski.

II. Podstawy prawne do realizacji Programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.).

III. Diagnoza społeczna

Miasto i Gmina Lewin Brzeski liczy **13.113** mieszkańców (na dzień 31.12.2014 r.), z tej liczby w samym mieście zamieszkuje 5.812 osób, a w sołectwach 7.301 osób. Sołectwa pod względem liczby mieszkańców są dość zróżnicowane – największe liczą ponad 1.000 mieszkańców (Łosiów 1.462, Skorogoszcz 1.100), najmniejsze liczą ponad 100 osób (Błężowice 130, Jasiona 112, Leśniczówka 139). Pozostałe sołectwa liczą od 200 do 500 mieszkańców.

W trzech miejscowościach znajdują się duże szkoły podstawowe i szkoły gimnazjalne, w których uczy się (wg stanu na dzień 30.09.2014 r.) **1.177** uczniów, z tego: w PSP i w Gimnazjum w Lewinie Brzeskim uczy się 713 uczniów, w PSP i w Gimnazjum w Skorogoszczy 223 uczniów oraz w PSP i Gimnazjum w Łosiowie 241 uczniów. Szkół ponadgimnazjalnych w mieście i gminie brak – młodzież dojeżdża do tych szkół głównie do Opola i do Brzegu.

We wszystkich szkołach na terenie gminy Lewin Brzeski zatrudnieni są pedagodzy i psycholodzy, którzy w ramach swoich obowiązków prowadzą szereg działań na rzecz uczniów trudnych, pochodzących ze środowisk zagrożonych demoralizacją.

Wszystkie szkoły realizują programy profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem zjawiskom kontaktu uczniów z alkoholem, narkotykami oraz innymi używkami, jak i przeciwdziałaniu agresji i przemocy.

Podobnie w działającej na terenie Lewina Brzeskiego Świetlicy Terapeutycznej, która jest specjalistyczną placówką wsparcia. Placówka zapewnia dzieciom w zależności od potrzeb: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań, zajęcia socjoterapeutyczne, psychologiczne, terapeutyczne i logopedyczne, realizację indywidualnego programu pracy.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 przedszkoli, do których uczęszcza **393** dzieci w tym: do PP w Przeczy – 24 dzieci, PP w Łosiowie – 75 dzieci, do PP w Skorogoszczy – 61 dzieci, do PP Nr w Lewinie Brzeskim – 116 dzieci i do PP Nr 2 w Lewinie Brzeskim - 117 dzieci.

W 2014 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Brzeskim objął szeroko rozumianym wsparciem **585** rodzin, tj. 1348 osób – z tego **291** rodzin - (niemal 50 %) to rodziny z dziećmi. Pośród nich było 69 rodzin wielodzietnych i 81 rodzin niepełnych. W rodzinach tych wychowuje się 580 dzieci.

Najczęściej powtarzającą się przyczyną korzystania rodzin ze świadczeń pomocy społecznej było posiadanie niskich dochodów i bezrobocie. 155 rodzin jako główny powód korzystania z pomocy społecznej podało ubóstwo, 388 rodzin wskazało bezrobocie, 136 – niepełnosprawność, 130 – długotrwała choroba, pozostałe to potrzeba ochrony macierzyństwa- 38 rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 24 rodziny, alkoholizm- 19, przemoc w rodzinie – 15. Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek ale też prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych, wykluczenia społecznego. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenia sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin, powoduje potencjalne zagrożenie odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenie ich w pieczy zastępczej.

Według stanu na dzień 28 lutego 2015 r. w pieczy zastępczej umieszczonych jest **21** dzieci z terenu gminy Lewin Brzeski, w tym 9 w domach dziecka, 4 w rodzinnym domu dziecka, 8 w spokrewnionych rodzinach zastępczych.

W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 3 asystentów rodziny – pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego - którzy swoimi działaniami pomocowymi objęli **34** rodziny, w których było 145 osób, w tym 87 dzieci. We wszystkich tych rodzinach, występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze spowodowane w szczególności brakiem pozytywnych wzorców wychowawczych. Ponadto w 16 rodzinach rodzice borykali się z problemem alkoholowym, w tym 9 matek, w 5 rodzinach obok problemu alkoholowego występowała przemoc wobec żon/partnerek, w 1 przypadku wobec męża.

Z danych za rok 2014 Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie wynika, że z pośród 25 prowadzonych Niebieskich Kart (20 założone w 2014 r.) - 16 – to rodziny z 36 nieletnimi dziećmi, które są świadkami traumatycznych dla nich zdarzeń, jakie na długo pozostaną w ich pamięci. Zespół poprzez swoje działania skierował 5 spraw do Prokuratury, 6 do Sądu Rodzinnego, 7 do Policji, 17 osób do pomocy psychologicznej w tym 12 dzieci. W wyniku postanowienia Sądu Rodzinnego w Brzegu, w związku z zaistniałą przemocą - 3 dzieci trafiło do Domu Dziecka, 1 do spokrewnionej rodziny zastępczej.

W 2014 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaprosiła 54 osoby na rozmowy w sprawie podjęcia leczenia odwykowego – stawiło się 25 osób. 17 wniosków zostało skierowanych do Sądu celem orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Wnioski do Sądu są kierowane głównie w przypadku odmowy dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, szczególnie gdy w rodzinie uzależnionych wychowują się nieletnie dzieci.

Osoby i rodziny dotknięte problemem alkoholowym mogły korzystać z pomocy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Lewinie Brzeskim, w który zatrudniony jest certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

Zakres pracy Punktu to: psychoprofilaktyka, psychoedukacja, poradnictwo, wspieranie w trudnych sytuacjach życiowych, rozmowy diagnostyczno motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu, współuzależnionymi oraz z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, kierowanie według właściwości do specjalistycznych placówek, praca z ofiarami przemocy domowej, udzielanie porad dla osób uzależnionych od narkotyków oraz dla rodziców dzieci eksperymentujących z narkotykami.

Liczba udzielonych porad – 206, zgłosiły się 54 osoby.

IV. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są rodziny z terenu Gminy Lewin Brzeski, w szczególności rodziny z dziećmi, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

V. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Brzeskim,
2. Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lewinie Brzeskim,
4. Punkt Konsultacyjny w Lewinie brzeskim,
5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lewinie Brz.
6. Placówki oświatowe na terenie gminy Lewin Brzeski (szkoły, przedszkola, biblioteki)
7. Świetlica Terapeutyczna w Lewinie Brzeskim,
8. Komisariat Policji w Lewinie Brzeskim,
9. Sąd Rejonowy w Brzegu,
10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu,
11. Placówki służby zdrowia,
12. Powiatowy Urząd Pracy,
13. Kuratorzy sądowi,
14. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kościoły, związki, kluby itp.
15. Instytucjonalna i rodzinna piecza zastępcza.

VI. Zadania

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizator
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka	- Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Objęcie dożywianiem wszystkich członków rodziny, w szczególności dzieci;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Udzielanie pomocy z zakresu świadczeń rodz. i funduszu alimentacyjnego;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Przyznawanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne);	- Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim
	- Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki szkolne w tym „wyprawki szkolne”;	- Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim
	- Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia;	- Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim
Praca z rodziną	- Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Praca socjalna w oparciu o plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim

	- Zapewnienie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;	- MGOPS w Lewinie Brzeskim
	- Kierowanie dzieci do Świetlicy Terapeutycznej, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowaw. i edukacyjnych z dziećmi;	- MGOPS , placówki Szkolne, Świetlic
	- Monitorowanie rodzin, w których występują deficyty m.in. w zakresie ról rodzicielskich, problemy uzależnienia, przemocy;	-Wszystkie podmioty uczestniczące w Programie
	- Organizowanie wypoczynku dla dzieci oraz wspólnego spędzania czasu z całą rodziną;	- MGOPS, placówki szkolne, Świetlica, organizacje pozarz.
	- Pomoc w przygotowaniu rodziców biologicznych do powrotu ich dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej do rodziny;	-Wszystkie podmioty uczestniczące w Programie
	- Podejmowanie działań mających na celu aktywizację społeczną i zawodową członków rodzin:	-Wszystkie podmioty uczestniczące w Programie
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących zdarzeń i sytuacji	- Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych, w celu wzajemnej wymiany informacji o rodzinie oraz podjęciu wspólnych działań zmierzających do pomocy rodzinie;	MGOPS, Sąd Rodz..s szkoły, Policja, służba zdrowia
	- Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami;	GKRPA, Punkt Konsultacyjny
	- Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą;	Zespół Interdyscypl. Grupy robocze
Interwencja kryzysowa	- Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dziecka w różnych formach pieczy zastęp.	MGOPS Lewin Brz.
	- Zabezpieczenie środków na kierowanie rodzin do projektów wspierająco-korekcyjnych;	- MGOPS Lewin Brz
	- Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową	- wszystkie Podmioty
Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodzin	- Promocja i realizacja programów-profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci;	Placówki szkolne, Świetlica Terapeutyczna,
	- Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o miejscach świadczenia pomocy na rzecz dziecka i rodziny:	MGOPS, organizacje pozarządowe

VII. Zakładane efekty

Spodziewanymi efektami realizacji Programu Będzie:

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.
2. Polepszenie stanu bezpieczeństwa dzieci i rodziny.
3. Wzmocnienie więzi rodzinnych.
4. Utrzymanie dzieci w naturalnym środowisku rodzinnym.
5. Zwiększenie umiejętności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych.
6. Aktywizacja społeczna i zawodowa rodzin.
7. Wzmocnienie działań profilaktycznych i udoskonalenie istniejących metod pracy z rodziną.
8. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

9. Stworzenie systemu kompleksowego wsparcia dla dziecka i rodziny.

VIII. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wsparcia Rodziny na lata 2015 – 2017 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Lewin Brzeski, środków ujętych w budżecie MGOPS

w Lewinie Brzeskim oraz innych Podmiotów biorących udział w Programie, a także środków pozyskanych z innych źródeł.

IX. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lewinie Brzeskim. Monitoring Programu prowadzony będzie na bieżąco, równoległe z realizacją poszczególnych zadań służących osiągnięciu założonych celów. Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie roczne sprawozdania z przeprowadzonych działań, na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Sprawozdanie przedłożone zostanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Lewinie Brzeskim wraz z wnioskami i potrzebami związanymi z realizacją zadań w kolejnym roku.

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy między innymi opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, które określają zasady i formy pomocy rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracy z rodziną biologiczną